

Atslepenot Valsts prezidenta ievēlēšanu

Atbalsts pilsoņu iniciatīvas nodošanai komisijai vēl **negarantē Saeimas atbalstu grozījumiem Satversmē**

Ināra Egle

SAEIMA ar pārliecinošu balsu vairākumu aizvadītajā nedēļā atbalstīja idejas par Valsts prezidenta ievēlēšanu atklātā balsojumā turpmāku izskatīšanu. Taču tas nebūt nenozīmē, ka parlaments vairāku ar pieņemti šādus grozījumus Satversmē. Balsojums bija tikai par Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma, kurā aicināts Valsts prezidentu ievēlēt atklāti, nodošanu Saeimas Juridiskajai komisijai, kurai šī iniciatīva jāzvērtē līdz 1. decembrim. Grozījumi Satversmē ir jāpieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu.

Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētāja biedre Inese Lībiņa-Egnere (*Vienotība*) sēdē to arī uzsvēra: «Mēs diemžēl nerunājam par grozījumiem Satversmē, bet tikai par to, vai atsauksimies pilsoņu aicinājumam nodot šo iniciatīvu Juridiskās komisijas darba grupai apspriešanai. Es neļausos kaut kādām ilūzijām, kas ar šo iniciatīvu notiks.» Laikā no 2014. gada maija līdz 2017. gada maijam līdzdalības portālā *Mana bals* pēc Sabiedrības par atklātību *Delna* ierosinājuma tika vākti paraksti par atklātu

A PAR atklātu Valsts prezidenta ievēlēšanu līdzdalības platformā *Mana bals* parakstījās arī bijušais Valsts prezidents Valdis Zatlers, kurš uzskata – vēlētajiem ir tiesības zināt, kā balso viņu ievēlētē deputāti.

FOTO: LETA

balsojumu Valsts prezidenta vēlēšanās. Par to parakstījās 11 384 Latvijas pilsoņi.

Viņu vidū bija arī Valdis Zatlers, kurš bija Valsts prezidents no 2007. līdz 2011. gadam. Žurnālā *lr* publicētās «oligarhu lietas» ietvaros noklausītajās sarunās viesnīcā *Rīdzene* ir arī spriests, kā «ieņemt pareizo prezidentu, kurš

nebūtu otrs Valdis Zatlers». Kolektīvajam iesniegumam ir pievienota arī V. Zatlera vēstule, kurā viņš norāda: «Atklātais balsojums izbeigtu mediju un sabiedrības interpretāciju par nodoto balsu īpašniekiem, ka arī deputātu iespējas sniegt maldinošu informāciju par savu izvēli.» Viņaprāt, sabiedrībai ir jāzina,

kā tās vēlētie deputāti ir izraudzjušies Valsts prezidentu, pamatojot savu izvēli.

Par ierosinājuma nodošanu Juridiskajai komisijai nobalsoja 82 deputāti. Valsts prezidenta atklātai ievēlēšanai atbalstu publiski ir izteikusi *Vienotība*, *Nacionālā apvienība* *Visu Latvija!*, *TB/LNNK* un Latvijas Reģionu

Tagad ir vismaz kaut kāda iespēja nobalsot saskaņā ar sirdsapziņu. Ringolds Balodis

apvienība. NA līdzpriekšsēdētājs Raivis Dzintars sēdē to vēlreiz uzsvēra un piebilda: «Ja kāds prezidents, nevienu nesaucot vārdā, tiktu ievēlēts ar *Saskaņas* balsim atklāti, nevis slepeni, tad, iespējams, vienkāršāk būtu izskaidrot, kāpēc viņš iestājas par automātisku pilsonības piešķiršanu nepilsoņu bērniem.» Jāatgādina, ka pagājušajā nedēļā notika arī Valsts prezidenta Raimonda Vējona rīkotā diskusija par šo tematu, pēc kuras viņš paziņoja: «Ir jābūt pietiekami drosmīgiem un jāpieņem lēmums pārtraukt nepilsoņa statusa piešķiršanu jaundzimušajiem bērniem. Tie visi ir mūsu bērni.» Saeimas sēdē Mārtiņš Šics (LRA) sacīja: «Faktiski mēs

joprojām nezinām, kā Vējona kungs ir nokļuvis prezidenta krēslā, kuri deputāti viņu ir ievēlējuši. Tas ir valsts noslēpums. Turpmāk tā nedrīkst būt.» Viņš arī atgādināja, ka Latvijas Reģionu apvienība jau 2015. gada janvārī iesniedza grozījumus Satversmē, kas paredzēja atklātu prezidenta ievēlēšanu, kas neguva atbalstu. Iniciatīvas aizstāvji apelēja pie tā, ka atklātas Valsts prezidenta vēlēšanas būtu laba dāvana Latvijai tās simtgadē. Tajā pašā laikā *Saskaņas* un frakcijas *No sirds Latvijai* deputāti bija skeptiski. Sergejs Dolgopolovs (*Saskaņa*) arī uzskata, ka ierosinājumi, kas skar Satversmi, «būtu skatāmi ar lielu atbalstītāju skaitu». Ringolds Balodis (NSL) šaubās, vai atklātais balsojums ir risinājums. «Nebebs *Rīdzene*, nebebs zoologiskais dārzs, nu būs frakcijas vadītāja kabīnēts, kur kāds pateiks frakcijas vadītājam: man vajag šādu vai tādu rezultātu. Tagad ir vismaz kaut kāda iespēja nobalsot saskaņā ar savu sirdsapziņu.» Jāatgādina, ka visas pārējās augstākās amatpersonas, tiesībsargājošo iestāžu vadītājus un personas, par kurām balso Saeima, ievēl atklāti. ●